VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. ✻ Nr. 18 (39) ✻ 1989 m. gegužės 5 d. ✻ Penktadienis ✻ Kaina 1 kap.

Šiandieninis laikraščio numeris išėjo pirmosiomis gegužės, dienomis, kada apstu švenčių, minėtinų datų: Tarptautinė darbo žmonių solidarumo diena, Pergalės diena, Spaudos diena, Radio diena, Ryšių darbuotojų šventė, Motinos diena. Sveikiname elektrinės kolektyvą, visus miesto gyventojus su pavasario šventėmis, visus specialistus su jų profesinėmis šventėmis. Tegu pavasaris suteikia Jums naujų jėgų, kad, įkvėpus pilna krūtine šviežio permainų vėjo, norėtųsi kurti ir gyventi.

INFORMACIJA

apie partijos komiteto posėdį

Balandžio 18 įvyko eilinis Ignalinos AE partijos komiteto posėdis, kuriame buvo suvesti rinkimų į TSRS liaudies deputatus rezultatai. Aptarta agitacinių kolektyvų, rinkiminių komisijų veikla, vaizdinė agitacija ir diskusijų kultūra.

Numatytos priemonės, organizuojant ir pravedant deputatų rinkimus į vietines Tarybas.

Išnagrinėjus LKP CK XVII Plenumo medžiagą, nuspręsta į atominę elektrinę pakviesti LKP CK Pirmąjį sekretorių A. Brazauską.

Posėdyje patvirtintas vadovaujančių kadrų rezervas, aptarti priėmimo į partiją klausimai, kiti partinio darbo reikalai.

Partijos komiteto posėdyje dalyvavo LKP Ignalinos RK pirmasis sekretorius G. Masiulis, partinės komisijos pirmininkas R. Zagorskas ir instruktorius V. Arbačiauskas.

Ignalinos AE Lietuvos mokslininkų akimis

Balandžio 25-osios vakare statybininkų klube įvyko diskusija apie IAE. Šeši mokslininkai ir vienas „Žemynos" atstovas išsakė savo požiūrį apie elektrinės vystymosi perspektyvas.

Pirmasis pasisakė LTSR Mokslų Akademijos fizikinių-techninių energetikos problemų instituto direktorius J. Vilemas, plačiajai visuomenei žinomas iš straipsnio „Ignalinos AE — istorija ir ateitis" „Komjaunimo tiesoje". Jis Maskvoje įsigijo šiluminės fizikos ir atominių reaktorių šiluminės hidraulikos specialybę, o šiuo metu nagrinėja respublikos energetinės politikos problemas Kaune.

Vilemas — už nenutrūkstamą ir patikimą Ignalinos AE darbą. Tai garantuotų energetinės situacijos stabiluma Lietuvoje. Akademikas mano, kad opozicija atominėms elektrinėms kilo dėl nepasitikėjimo tarybine technika dėl ilgo jos trūkumų slėpimo nuo visuomenės. IAE opozicijos kraštutinius reikalavimus Lietuvoje išsaukė nacionaliniai prieštaravimai. Tačiau tuo pat metu akademikas pasisako prieš atominių elektrinių statyba Tarybų Sąjungoje, esant dabartiniam technikos lygiui. Vilemo nuomone, norint užtikrinti veikiančių AE saugumą, būtina iš pagrindų pakeisti valdymo ir kontrolės sistemas, jei reikia, net gi užpirkti jas užsienyje. Jis įsitikinęs, kad atominė energetika vystysis, ir kad neužilgo atsiras iš principo nepavojingų reaktorių tipai. Moksliškai pagrįstos Lietuvos energetinės programos dar nėra, bet jau aišku, kad bus „restauruota" anglis, ir kad pagrindinė viltis — dujų panaudojimas.

Lietuvos Vyriausiosios energetinės valdybos vyr. inžinierius A. Stumbras pasisakė už tolimesnį IAE eksploatavimą. Su juo sutiko Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Botanikos instituto direktorius R. Pakalniškis. Tačiau jis nurodė, kad Drūkšių ežeras teršiamas pramoniniais ir miesto nutekamaisiais vandenimis, o ežero temperatūros padidėjimas veikia mikroorganizmus.

Geografijos mokslų daktaras, fizikinių-techninių energetikos problemų instituto direktoriaus patarėjas M. Lasinskas dar kartą priminė žinomus faktus apie temperatūrinį Drūkšių ežero režimą, apie vandens perkaitinima praeita vasara, apie 14 mln. kubinių metrų aušinamojo vandens deficitą trečiajam blokui.

Geologijos - minerologijos mokslų daktaras, geologijos laboratorijos vedėjas P. Suveizdis išvardijo keturias žemės plutos sandaros po atomine elektrine vietoves, kurias reikėjo ivertinti projektuojant IAE, ir kurias jam tik dabar tenka nagrinėti.

Pabaiga 3 pusl.

Toks mūsų darbas... V. Čiupačenko foto etiudas

Ruošiamės ASSET misijai

Šį klausimą ir svarstė balandžio 19 d. įvykusiame pasitarime elektrinės specialistai ir atvykusi iš Maskvos komisija. Vienuolika atominės energetikos ministerijos darbuotojų aukščiausiame lygyje atstovavo Vyriausiajai dispečerinei valdybai, vyriausiajai atominių elektrinių su RBMK valdybai.

Pasitarime dalyvavo 11-osios Vyriausiosios valdybos skyriaus viršininkas ir VSV viršininko pavaduotojas, IAE direktorius, vyr. inžinieriaus pavaduotojas eksploatacijai, cechų bei skyrių viršininkai.

Ruošiantis TATENA ekspertų komisijai, Ministerijoje ir pačioje IAE sudarytas priemonių planas. Komisija iš Maskvos nagrinėjo, kaip realiai vykdomas šis planas, nurodė „silpnąsias vietas", sudarė numatomų darbų planą. Pasitarimo rezultatai užprotokoluoti. Pažymėta, jog paruošiamieji darbai atliekami nepakankamai sparčiai, nesprendžiami arba ne iki galo išsprendžiami darbų finansavimo, fondų medžiagoms bei įrengimams paskyrimo klausimai, NIKIET-as neperruošė projektinės dokumentacijos.

Komisija aptarė ir paskirstė tarp Atominės energetikos ministerijos valdybų, institutų uždavinius, reikalaujančius neatidėliojamo sprendimo. Jų tarpe — papildomas kapitalinis remontas 10 mln. rub. sumai (vykdytojas — VSV); reikalingų įrengimų pagal AE nomenklatūrą apskaita (vykdytojas — IAE); IAE įrengimų eksploatacijos instrukcijų, pareigybinių instrukcijų, personalo paruošimo programų sudarymas (vykdytojas — IAE); tipinės avarijos likvidavimo atominėse elektrinėse su RBMK instrukcijos sudarymas ir suderinimas 1989 rugpjūčio mėn. (vykdytojas — „Atomenergonaladka"); bloko kontrolės sistemos „Titan" atestacija (vykdytojas — IAE).

Pasitarime nuspręsta, kad Vyriausioji dispečerinė valdyba šių metų liepos-rugpjūčio mėnesiais patikrins IAE pagal ASSET programą.

INFORMACINĖ GRUPĖ PRANEŠA

Balandžio 10—12 dienomis Kolos AE gyvenvietėje Poliarnyje Zori įvyko pirmasis AE informacinių grupių (IG) organizacinis seminaras. Jį organizavo Atominės energetikos ministerijos vyriausioji mokslinė-techninė valdyba (VMTV).

IG įsteigtos jau beveik visose šalies AE, taip pat ir tebestatomose Rovno, Tolimųjų Rytų (Chabarovskas) ir kitose AE. Seminaro metu siekta paruošti grupes informaciniam darbui su visuomene. Jis vyko tris dienas, dalyviai išklausė VMTV viršininko technikos mokslų daktaro E. Ignatenko pranešimą apie atominės energetikos vystymą, mokslinio-gamybinio susivienijimo „Energija" generalinio direktoriaus O. Šunackio pranešimą apie darbą su visuomene. Kalbėjo Sveikatos ministerijos, Valstybinio gamtos komiteto, Valstybinio hidrometerologijos komiteto atstovai.

Ddelė laiko dalis buvo skirta dokumentinių filmų apie atominės energetikos darbuotojų, mokslininkų, valstybės veikėjų susitikimus su visuomene peržiūrai.

Seminare informacinės grupės gavo praktines rekomendacijas, kaip formuoti objektyvų visuomenės požiūrį į atominės energetikos vystymą, pasidalino patirtimi.

Tolimesniam darbui grupėms buvo pateikti AE informacinių grupių nuostatai, kur paaiškinami IG tikslai ir uždaviniai, teisės ir pareigos, struktūra ir etatai, finansavimas ir atsakomybė.

Pagrindiniai IG uždaviniai:

— informacijos apie atominę elektrinę ir visus joje vykstančius įvykius, susijusius su saugumo užtikrinimu ir patikimumu, apibendrinimas ir gyventojų informavimas;

— ekskursijų organizavimas AE patalpose visuomeninių organizacijų ir darbo kolektyvų atstovams;

— publikacijų apie AE ir atominę energetiką ruošimas vietinei spaudai;

— literatūros ir reklaminės medžiagos ruošimas ir platinimas, siekiant objektyviai informuoti gyventojus.

Praėjusią savaitę

Balandžio mėnesį pagaminta 1818 mln kilovatvalandžių elektros energijos (užplanuota 1700 mln. kWh). Planas įvykdytas 107 procentais. Elektros energijos pardavimo planas įvykdytas 108 procentais.

Nuo balandžio 30 iki gegužės 2 elektrinėje vyko dispečerinis apkrovos sumažinimas. Dėl energijos pertekliaus šventinėmis dienomis abiejų blokų galingumas buvo sumažintas nuo 2500 MW iki 1750 MW.

Nepagaminta 40 mln. kWh elektroenergijos.

✦

1989 m balandžio 24 — gegužės 2 dienomis išmetamos į atmosferą radioaktyvios medžiagos sudarė: inertinių radioaktyvių dujų — 5,7—17 proc., leistinos normos (ln), ilgaamžių radionuklidų — 0,29 — 0,73 proc. ln. 131-o jodo — 2,2 — 2,3 proc. ln.

Gama spindulių fonas Sniečkaus gyvenvietėje 9—11 mikro R/h.

Rinko lėšas

Mitinge, skirtame Gegužės 1-ajai, Sniečkuje vietinė „Jedinstvo" grupė rinko pinigus. Surinkta 761 rublis. 40 proc. surinktų lėšų panaudos moterų taryba labdaros tikslams, o likusieji 60 proc. bus pervesta į „Jedinstvo" fondą suvažiavimui ir kitiems reikalams.

Pergalės dienai

Pergalės dieną 10 val. Sniečkuje prie prekybos centro įvyks mitingas ir paradas.

Broliškose kapinėse (Ignalina—Magūnai —Rimšė — Zarasai —Dūkštas — Smalvos) bus padėti vainikai.

Įvyks Didžiojo Tėvynės karo veteranų vakaras, šventinis koncertas.

LENINO ATMINIMUI

Penktadienį, V. Lenino gimimo dienos išvakarėse, jaunimo klube įvyko iškilmingas miesto kolektyvų susirinkimas. Įžanginį žodį tarė gyvenvietės vykdomojo komiteto pirmininkas R. Kumpis. Išklausytas VSV partijos komiteto pirmininko V. Pirogovo pranešimas. Koncertavo statybininkų, „Orbitos" klubų ir muzikos mokyklos kolektyvai.

Žiūrovai šiltai sutiko populiarius Sniečkuje meno saviveiklos kolektyvus: vaikų vokalinę grupę „Viesnuški", kaimo kapelą, dainavusią lietuvių liaudies dainas, pramoginių šokių kolektyvą, medikų chorą.

ŽODIS SKAITYTOJUI

„Taikiajam atomui“ netrukus metai. Pasitikdami Spaudos dieną, kuri pažymima gegužės 5, mes nusprendėme pažvelgti, kas gi nuveikta. Pakalbėti apie tai, kaip laikraščiui palaikyti ryšius su skaitytojais, aptarti svarbiausias ateities problemas, kitaip tariant, kaip leisti tokį laikraštį, kuriame kiek galint daugiau atsispindėtų kolektyvo interesai.

Daugiatiražiniai laikraščiai atsirado pirmąjį Tarybų valdžios dešimtmetį. Tai įmonių, kurios juos leidžia, partinių ir profsąjungos komitetų organai.

Manoma, kad pirmuoju gamyklos laikraščiu buvo „Martionovka“. 1921 metų pabaigoje Maskvos metalurgai išleido pirmąjį numerį. Tai buvo rankraštis ant kartono lapo. O 1926 metais daugiatiražinius laikraštukus pradėta spausdinti tipografijose.

Elektrinės laikraštis kūrėsi gana audringu laikotarpiu. XIX partinė konferencija (pirmojo numerio išleidimo data sutampa su jos pradžia), nacionalinio atgimimo banga respublikoje, rinkimai. Įvykiai keitė įvykius. To laikotarpio redakcijos darbą galima pavadinti stichiniu, medžiaga buvo ruošiama skubotai. Kartu lavinosi įgūdžiai. Ir vis tik stengėmės nepamiršti, kad tai elektrinės laikraštis. Rašant apie elektrinę, iškyla savos problemos. Du svarbūs elektrinės gyvenimo etapai — perėjimas į naujas darbo apmokėjimo sąlygas ir ūkiskaita — turi labiausiai atsispindėti mūsų laikraštyje.

Pirmasis redakcijos pagalbininkas — visuomeninė redkolegija. Išėjus laikraščiui, neužilgo ji ir pradėjo dirbti. Ją sudaro partijos, profsąjungos, komjaunimo komitetų, administracijos ir darbo kolektyvo tarybos atstovai. Mūsų santykiai kol kas remiasi darbo formų ieškojimu. Redkolegijos pirmininkas — **A. Kočiurovas**, nariai — **J. Galauhtinas, M. Rusakovas, M. Aksionovas**, ir **M. Dranikas**. Mūsų ryšiai su komitetais netokie tamprūs, kaip norėtųsi, laikraštyje retai matome jų darbuotojų straipsnius.

Skaudu, kad dėl ribotų tipografijos techninių galimybių laikraštis išeina tik karta per savaitę, todėl neteikia operatyvios informacijos. Norėtusi, kad mūsų gerbiami autoriai labiau jaustų atsakomybę už žodžius, pasakytus laikraščiui. Gauname skaitytojų priekaištus dėl netikslios informacijos.

Keletas žodžių apie rašančiuosius. Tikriausiai, atėjo laikas sukurti neetatinių korespondentų aktyvą. Ne per partijos komitetą, kaip mes bandėme pradžioje, bet ieškant tarp žmonių, rašančių mūsų laikraščiui, tokių kurie žino padėtį savo padalinyje, gali informuoti redakciją, palaikyti pastovų ryšį su ja ir parašyti.

Mums reikia plėsti autorių aktyvą dar ir dėl to, kad laikraštyje plačiau atsispindėtų elektrinės vidaus reikalai, naujos formos, kad Taikaus atomo“ puslapiuose nemirgėtų vienos ir tos pačios pavardės, kad mes neklaustumėm savęs: ar tai, apie ką rašome, įdomu skaitytojui?

Aktyvių korespondentų tarpe **J. Tatarenko, S. Bolgarova, S. Rusakovas, V. Makarenko, V Semionkina, N. Katkova.** Tamprūs ryšiai sieja mus su „Žinijos“ draugija, elektrinės informacine grupe, sporto mokykla, jaunimo klubu.

Artimiausiu metu planuojame papasakoti apie komjaunimo kooperatyvą „Energija“, jaunimo gyvenamąjį kompleksą, fizikos-technikos mokyklą, pratęsti pokalbį apie prenumeratą. Galvojame suruošti redakcijos „apvalų stalą“, kur aptarsime ūkiskaitos klausimus, pastoviai informuoti apie pasiruošimą TATENA misijai, apie jos darbą. Pastoviai rašysime apie ekologijos problemas, pasirodys teminiai puslapiai, plačiai supažindinantys su konkretaus elektrinės kolektyvo gyvenimu, jo rūpesčiais, indėliu į sudėtingą įmonės darbo sistemą. Galima pabandyti pravesti apklausą, konkursus geriausiam straipsniui ar nuotraukai išaiškinti. Laukiame Jūsų nuomonės, atsiliepimų, pasiūlymų, gerbiami skaitytojai“ Laukiame ir atsakymų į klausimus, išspausdintus „TA“ balandžio 19 d. 16 numeryje. Skambinkite telefonu 31714.

O. Berioza

AUKSINĖS MINTYS

STANISLOVAS JEŽI LECAS

(1909—1966)

* Jame jautėsi didžiulė tuštuma, iki viršaus užpildyta erudicija.

* Ir žodžiu galima užčiaupti.

* Ir svetimo neraštingumas trukdo rašyti.

* Nuomonės pasiskirstė kaip visada — tarp stipriųjų.

* Mintis niekada nebūna laisva — ją riboja mąstančiojo akiratis.

* Beraščiai privalo diktuoti.

* Ne kiekvienas, kuris per daug žino, apie tai žino.

* Nenusitikslinkite iki taško!

* Langą į pasaulį galima uždengti laikraščiu.

* Prieš pagalvodamas, pagalvok!

* Sunkiausia su teisybe tada, kada viskas gali ja tapti.

* Kuo silpnesni įrodymai, tuo tvirtesnė nuomonė.

AR AKTUALUS ŠŪKIS

„Taikus atomas“, kiek suprantu, skirtas pirmiausiai IAE dirbantiesiems. Kam tada skirtas šūkis „Visų šalių proletarai, vienykitės!“? Atsiverskime žodyną. Proletaras — kapitalistinės visuomenės samdomasis darbininkas, neturintis savo gamybos priemonių. Ar negeriau, pavyzdžiui, šūkis „Visa valdžia taryboms“?

(iš A. Borisovo laiško, chemijos cechas)

Su šiuo klausimu redakcija kreipėsi į partijos komiteto ideologinės komisijos narį A. Kočiarovą.

— Taip, iš tikrųjų, proletarai neturi nuosavų gamybos priemonių. Bet turi galvą ir rankas, kurių pagalba užsidirba pragyvenimui. Išgarsėjusį šūkį „Visų šalių proletarai, vienykitės!“ teoriškai pagrindė K. Marksas ir F. Engelsas. Jis tapo tarptautinio darbininkų ir komunistinio judėjimo koviniu šūkiu ir iš esmės išreiškia proletarinį internacionalizmą, darbininkų klasės, visų šalių komunistų solidarumą kovoje už tikruosius dirbančiųjų interesus, už nacijų ir tautybių socialinį progresą, už taiką ir demokratiją, už laisvanorišką brolišką komunistų ir darbininkų partijų bendradarbiavimą, už nacionalinių ir internacionalinių dirbančiųjų interesų darną, savo politikoje.

Šiuos daug reiškiančius K. Markso ir F. Engelso šūkio žodžius marksistinė-leninė ideologija supranta kaip klasinį solidarumą, draugystę, šalies dirbančiųjų vienybę, o taip pat savanorišką bendradarbiavimą abipusės pagalbos ir naudos pagrindu, visišką lygybę ir pagarbą kiekvienos valstybės nepriklausomybei ir suverenitetui. Kvietimas suvienyti jėgas, ginant savo interesus — istorinio persilaužiamojo momento darbininkų gyvenimė, kovos už šiandienines vertybes pradžios priminimas — aktualus ir šiandien. Kaip svarbi ir įsimintina Gegužės 1-oji — Tarptautinė darbo žmonių solidarumo diena.

Jei laikraštis yra partinės organizacijos organas, turi būti suprantama, kad komunistai — už tai, apie ką rašyta nksčiau.

Mano nuomone, šūkis „Visų šalių proletarai, vienykitės!“ partinėje spaudoje turi išlikti, jis turi vystytis, prasmė jo — gilėti.

Tolimesnio žmonijos vystymosi pirmyn „šaltinis“ — darbininkų vienybėje, jų susitelkime.

KARO VETERANAMS

Buvo obelys
Ružavos ružavos...
Raudo žemė
Gaisais vakariniais.

Ir pavasaris
Ūžavo ūžavo
Upeliūkščiais visais
Sidabriniais.

O mes ėjome.
Ėjome, ėjome...
Su milinėm pilkom
Išlingavom

Pačiame
Obelų sužydėjime,
Pačiame
Pražydėjime savo.

Pailsėt, atsipūst
Mes neprašėme.
Gėrėm vandenį —
Tyrą ir drumstą...

Ir už taiką
Krauju pasirašėme
Ant kiekvieno
Pavasario grumsto.

Žemėj ružava
Ružava, regisi.
Jaunos obelys
Žydi iš naujo.

Tik jau jokia ugnim
Neišdeginsi
Už gyvenimą
Kritusių kraujo!

Paulius ŠIRVYS

Pagarbos savo kolektyvuose nusipelnė elektrinės darbuotojai, Didžiojo Tėvynės karo veteranai. Jų septyniolika: Nadiežda Samojlenko — KŪS valytoja, Michailas Konovas, Nikolajus Danilevskis, Ivanas Petuchovas — TS ir PK šaltkalviai, Jakovas Kornyševas — OK viršininkas, Konstantinas Zacharovas — direktoriaus pavaduotojas, Vasilijus Ignatjevas — UTP vyr. inžinierius, Aleksandras Kuznecovas — TS ir PK cecho, koaguliuotojas, Afinogenas Kučminas — įrengimų bazės meistras, Jevgenijus Maliukovas — DND pirmininkas. Pavelas Myšliakovas, Aleksandras Slizko — KŪS dailidės, Dmitrijus Tiščenko, Anatolijus Jakovlevas — KŪS elektromonteriai, Nikolajus Šumilinas — genplano inžinierius, Ivanas Markul — KŪS kiemsargis.

Už didvyriškumą darbo fronte Didžiojo Tėvynės karo metais Viktoras Makovkinas, OMTS inžinierius, ir Viktoras Demidčenko, KŪS elektros suvirintojas, apdovanoti „Darbo šlovės“ medaliu.

Svenkiname mūsų veteranus su Pergalės Diena.

IŠ SPAUDOS ISTORIJOS

Pagrindiniai knygų spausdinimo procesai, naudojant judamą metalinį šriftą, išrastą Johano Gutenbergo XV amžiuje: šrifto liejimas, teksto surinkimas, atspaudų gavimas keturių šimtmečių bėgyje būdavo atliekami rankomis. Rinkimas ir spausdinimas mechanizuoti tik XIX amžiuje.

Popierių išrado Kinijoje 2 a. pr. m. e. 751 m. netoli Samarkando arabai paėmė į nelaisvę keletą kinų meistrų, kurie buvo priversti atskleisti popieriaus gamybos paslaptį. Taip popierius pasiekė Vakarus. Popieriaus gamyba buvo mechanizuota tik 1800 metais, kada Dido fabrike netoli Paryžiaus prancūzas Nikola-Luji Roberas išrado pirmąją popieriaus gaminimo mašiną su diržine pavara. 1805 m. anglų inžinierius Džozefas Brama sukonstravo mašiną popieriui lieti su besisukančiu velenu.

1041—1048 metais kinų kalvis Bi Sen pirmąkart panaudojo judamąjį šriftą, kuriam ženklus darydavo iš degto molio. 1403 m. Korėjoje šriftą pradėjo daryti iš bronzos. Apie 1436—1444 metus Johanas Guterbergas iš vokiečių miesto Mainco išrado matricą ir sukūrė pagrindus spausdinimui su judamuoju šriftu. Šis būdas be kokių nors esminių pakeitimų buvo naudojamas iki XX a.

Rinkimo ir šrifto liejimo procesų mechanizacijos srityje svarbiausiu pasiekimu laikoma vokiečių kilmės amerikiečio laikrodininko Otmaro Mergentalerio 1884 m. Cincinatyje (JAV) išrasta linotipinė mašina. Ji leisdavo rinkti 6 tūkst. ženklų per valandą vietoj 1400 renkamų rankomis.

Sensacingi atradimai elektronikos srityje 1955 m. — švininio Gutenbergo šrifto epochos pabaiga. Perfojuosta užleido vietą ESM.

Tolimesnis spausdinimo pramonės progresas priklauso nuo elektronikos išvystymo. 80-aisiais metais atsirado nauja rinkimo-spausdinimo technikos rūšis. Elektroninių „pieštukų“ ir „teptukų“ pagalba tiesiog displėjaus ekrane galima kurti vaizdus ir komponuoti juos kartu su tekstu. Šiuolaikinių magnetinių diskų, talpinančių daugiau kaip 1 mlrd. spaustuvės ženklų (tai sudaro 500 tūkst. mašinraščio puslapių), ir duomenų bankų panaudojimas padidins galimybę naudotis informacija.

Linotipas ir iškilioji spauda egzistavo neilgai ir praktiškai jau nebenaudojamas. Tačiau ofsetas ir giliaspaudė liko, turbūt, daugiausia dėl nesudėtingos spausdinimo formų paruošimo technikos.

Miestas šypsosi...

Švarus, atjaunėjęs tapo talkos, skirtos 119-osioms V. I. Lenino gimimo metinėms. Su meile sutvarkyti Sniečkus po šeštadieninės gėlynai, akį džiugina žolynai, kruopščiai apkarpytos gyvatvorės, trapūs būsimųjų medžių sodinukai — visa tai padaryta sniečkiečių pastangų dėka. Šiltomis pavasario dienomis, kai atgyja gamta, Sniečkus ypač gražus. Norisi, kad švara ir tvarka po talkos išliktų visą laiką.

Fotografijose: Reaktorių cecho darbuotojai tvarkosi miestą. Dujų ūkio šaltkalvis Aleksandras Kvaša (viršuje) — vienas iš seniausių elektrinės darbuotojų.

Centralizuoto remonto cecho darbuotojai sodina eglaites.

Foto A. Karasiovo

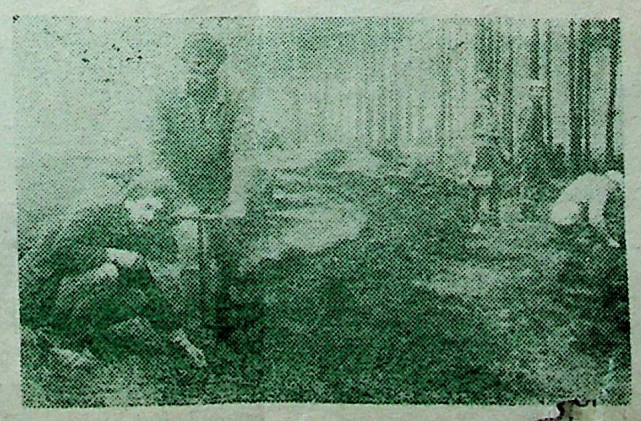

MOTINOS DIENAI

Motinos neišeina.
Motinos gyvena mūsų
nepastebimos.
Motinos gyvena mūsų
užmirštos.
Motinos gyvena mūsų
surastos iš naujo —
Baltos, lengvos, kaip rugsėjo
voratinklių vytys.

Apkurtinti trafaretinių šūkių ir garsių žodžių, buvome bepamirštą kuklią ir tylią šventę — Motinos dieną. Tik šiais Prisikėlimo metais pritilome, suklusome, atsigręžėme ir praregėjome...

Dar nevėlu grąžinti savo būčiai krikščioniškasias vertybės: ramuma, pastovumą, susitaikymą, meilę artimui.

Dar nevėlu nulenkti galvą Motinos, prie verpimo ratelio mokiusios savo mažąjį lietuviško rašto — pirmosios meilės Lietuvai, atminimui.

Dar nevėlu prisiminti Nelaimingąją, kuri pagimdė gyvybę gyvuliniame vagone kažkur prie Oršos, pagimdė ir mirė, o vaiką išmaitino kita Motina, kuri vėliau mirė iš bado Altajuje.

Dar nevėlu padėti ir jai, šiandieninei Motinai, išgirtai susirinkimuose ir stovinčiai gėdos eilėse prie muilo, pėdkelnių, mėsos.

Dar nevėlu...
Tegu bus tyli ir šventa ši
diena. Kaip Malda...
Dar nevėlu...

Sniečkaus problemos—Lietuvos vyriausybės rankose

Balandžio pradžioje Lietuvos TSR Ministrų Taryba gavo laišką nuo ką tik rinktų TSRS liaudies deputatų, atstovaujančių Lietuvai. Šį laišką, apie kurį daugelis žino tik iš nuogirdų, spausdiname visą. Jį pasirašė 41 deputatas, išskyrus Konopliovą ir dar kai kuriuos (jų tarpe ir Vaišvila).

„Mes, TSRS liaudies deputatai, besąlygiškai reikalaujame nutraukti bet kokią pramonės įmonių statybą Sniečkuje. Tarybų Sąjungoje, taip pat ir Lietuvos TSR, trūksta darbo rankų žemės ūkyje ir įvairių objektų statyboje. Bedarbiai, kurie yra Sniečkuje, privalo dirbti ten, kur trūksta dirbančiųjų.

Tokia pasaulinė praktika, ir Lietuva neturi būti išimtis.“

TSRS liaudies deputatai 41 parašas

P. S. Teksto laiškas buvo perskaitytas vyriausybinės komisijos susitikime su sniečkiečiais.

Ministrų Taryboje sudaryta komisija šiam laiškui išnagrinėti. Komisijos pirmininkas — Lietuvos Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas Rusenko, nariai: Lietuvos Ministrų Tarybos pavaduotojas, respublikos Valstybinio plano pirmininkas Šarka; TSRS liaudies deputatai Buračas, Antanavičius, Vilkas — visi jie laišką pasirašė; Gamtos apsaugos komiteto pirmininkas Einoris; teisingumo ministras Kurys; darbo ir socialinio aprūpinimo ministro pavaduotojas Stankevičius; Lietuvos TSR MA fizikos instituto direktorius Sileika; Sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas Tarbūnas; Lietuvos TSR MA energetikos fizikinių problemų instituto direktorius Vilemas; IAE direktorius Chromčenko; VSV viršininkas Žilinas; Sniečkaus vykdomojo komiteto pirmininkas Kumpis; Ignalinos rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Ektis.

Komisijos pirmininkas J. Rusenko nurodė, jog komisija turi išnagrinėti ir įvertinti ekonominius, teisinius ir kitokius TSRS deputatų reikalavimų aspektus.

Balandžio 25 šios komisijos nariai buvo atvykę į Sniečkų susitikti su visuomene ir aptarti miesto socialinę padėtį ir jo tolimesnį vystymąsi. T. y. padarė tai, ką turėjo padaryti deputatai prieš spręsdami mūsų likimą.

Pramoninių įmonių statybos Sniečkuje tikslingumą vyriausybinė komisija turi nustatyti per vieną mėnesį. Taip reglamentuojamas įstatymas. Gegužės pabaigoje turi būti duotas galutinis atsakymas.

Komisijos nariai, išskyrus pirmininką, susitikime nekalbėjo, todėl nežinojome, kas iš jų palaiko deputatus.

Elektrinės direktoriaus nuomone, kurią jis išsakė sekančią dieną vykusiame elektrinės valdybos partiniame susirinkime, komisija nusiteikusi geranoriškai. Deputatas Antanavičius, tvirtai palaikantis laiško autorių poziciją, išaiškino motyvus, kurie paskatino deputatus parašyti laišką. Jo pasisakymą, kuris nesusilaukė susirinkusiųjų pritarimo, spausdiname sutrumpintą. Nereikia manyti, jog tai „saujelės atskalūnų“ nuomonė. Taip Lietuvoje mano daugelis. Apie tai, kad deputatai dirbtinai kuria aplink Sniečkų nenormalią atmosferą, kalbėjo statybos viršininkas. Jis pasakė, jeigu deputatai nori ir siekia ypač pavojingos politinės padėties Sniečkuje, tai jie to pasieks.

Kalbėjo elektrinės direktorius, partijos komiteto sekretorius, dirbantieji, vyriausias architektas iš Leningrado instituto, kuriame projektuojamas mūsų miestas.

Kalbėjusieji pasisakė, už miesto augimą. Kitur panašūs atvejai nieku geru nesibaigdavo. Mažiau atvyks AE specialistų, ją nebebus kam aptarnauja. Įmones, priklausančias atominei pramonei, galima statyti 3 km zonoje nuo elektrinės. Be to, atsižvelgiant į įvairią bedarbių sudėtį, reikalingos pačios įvairiausios įmonės — „mažylės“ 10—16—30—40 žmonių.

Komisija išnagrinės visus pasisakymus ir deputatų nuomonę.

Ruošė
T. Višneveckaja

DEPUTATO KOMENTARAI

Mano pavardė Antanavičius, profesorius, ekonomikos mokslų daktaras.

Pusantro mėnesio mes jau nagrinėjome statybos Sniečkuje klausimus. Mano rankose — dokumentas, kurį paruošė akademikas Meškauskas, išnagrinėjęs gausybę duomenų. Aš susipažinau su akademiko išvadomis ir sutinku su jomis.

Visuomeninė žemės nuosavybė, tikriausiai, buvo reikalinga tam, kad paversti šalį griuvėsiais, griovomis, tuo, ką aš pas jus pamačiau. Jeigu per du—tris mėnesius niekas nepasikeis, manau, jog Gamtos apsaugos komitetas privalo paduoti į teismą, kad būtų atlyginta padaryta žala gamtai. Čia ne Sibiras, kur įprasta statyti plačiai, čia Lietuva, ir ją reikia saugoti. Matyt, čia niekad nebuvo jokio šeimininko. Teritorija aplink miestą pražudyta.

Mes neprieštaraujame, kad būtų įdarbintos bedarbės moterys. Bet statyti naujas gamyklas, plėsti miestą negalima.

Aš nesutinku su viena akademiko Meškausko ir Mokslų Akademijos komisijos išvada, kad 2000 metais Sniečkuje gyvens 40 tūkst. žmonių. Jie suklydo, nes priskaičiavo visą miesto gyventojų prieaugį. Bet taip nebūna. Galima drąsiai tvirtinti, kad dalis prieaugio (sakysime, 20 procentų) išvyks, išsisklaidys po respubliką ir Sąjungą. Reiškia, bendras Sniečkaus gyventojų skaičius, be atvykusiųjų iš kitur, turi likti 35 tūkst.

Kuo užsiimti mieste? Yra kuo — tai ir socialinė miesto statyba, ir rajoniniai objektai.

Paaiškinsiu dar, kad deputatai nusistatę prieš naujų įmonių statybą, bet ne prieš kareivinių rekonstrukciją.

Likusieji bedarbiai turi dirbti ten, kur trūksta darbo rankų. Tegu išvažiuoja, kur jiems norisi — į kitus rajonus, kad dirbti žemės ūkyje. O jei išvyks IAE specialistai, elektrinė turi būti perduota Lietuvai kartu su tais milijonais, kuriuos įsiskolino ministerija. Mes patys, be abejo, sugebėsime joje tvarkytis. Jei nesugebėsime — kviesimės specialistus iš tos pačios Tarybų Sąjungos, iš užsienio. Ir dirbsime.

Ignalinos AE Lietuvos mokslininkų akimis

IAE aikštelėje tyrinėjama potenciali žemės drebėjimų galimybė, nagrinėjmos žemės plutos giluminės struktūros ypatybės (yra ar nėra tektoninių lūžių), IAE stovi stambiausioje Lietuvos vandenskyroje, todėl svarbu įvertinti radioaktyvių atliekų patekimo į šią vandenskyrą galimybę. Juk patekusios atliekos gali būti išnešiotos po visus respublikos ežerus. Ir, pagaliau, šioje vietoje labai silpnas gruntas. Vyksta stiprus dirvos suslūgimas, todėl pastatai gali nevienodai susmegti. Galutiniai tyrimų duomenys pasirodys po 2—3 metų.

Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Fizikos instituto atstovas, fizikos-matematikos mokslų kandidatas R. Jasiulionis pademonstravo keletą skaidrių su radiacinės padėties apie IAE grafikais. Grafikuose nurodyti nežymūs su IAE darbu susiję radiacijos padidėjimai normos ribose. Atsakydamas į klausimą, kokia mokslininkų pozicija, sprendžiant atominės likimą, fizikas pasisakė už jos tolimesnį eksploatavimą.

Lietuvos gamtos apsaugos Vilniaus komiteto pirmininko pavaduotojas P. Sakalauskas pažymėjo, kad trūksta statybininkų ir eksploatacininkų dėmesio supančiai aplinkai. Jo pasiskymo reziume — „nėra čia šeimininko“.

Vaišvilos bendražygis Žaliųjų judėjime J. Tamulis dėl radioaktyvių atliekų laidojimo problemų atominę energetiką laiko žmonijos techninio vystymosi aklaviete. Jis gavo daugiausia aštrių klausimų, tačiau savo nuomonės nepakeitė.

Be svečių kalbėjo atominės direktorius ir vyr. inžinierius. Dėl gamtos apsaugos komiteto nepasitenkinimo išraustais ir paliktais griovioais trečiojo bloko statybos aikštelėje direktorius pareiškė, kad konservacijos projekte numatyta kanalą „palikti pirminėje būsenoje“, t. y. kanalo užpylimas ir išlyginimas nefinansuojamas. Kalbėdamas apie trečiojo bloko konservaciją, direktorius paminėjo skaičių — 400 mln. rublių. Tai bendros sąnaudos trečiajam blokui, įskaitant konservaciją. Ir jos diena iš dienos auga. Jo nuomone, mes galime sumažinti išlaidas, jei nuspręsime statybą užbaigti, o ne konservuoti. Trečiojo bloko užbaigimas atsieis mums pigiau, negu konservacijos darbai. Direktorius įsitikinęs, kad trečiojo bloko nebus, ir jau šiandien reikėtų pamąstyti, kaip panaudoti trečiojo bloko pastatą.

Vyriausiojo inžinieriaus nuomone, prieš pradedant bet kokią diskusija apie IAE problemas, pirmiausiai reikia atsakyti į klausimus — ar reikalinga respublikai elektros energija, kiek jos reikia, kokia visuomenei priimtina kaina? Patikimas ir stabilus IAE darbas — tai ežero naudojimas ir, be abejo, pastovus jo teršimas. Taigi, jei visuomenė sutiks paaukoti ežerą, kaip mokestį už elektros energiją, tai elektrinė gali dirbti. Visas problemas visapusiškai ir objektyviai gali išaiškinti Lietuvos mokslininkai.

Kitą dieną, kalbėdami apie įvykusią diskusiją, mūsų pašnekovai išreiškė pasitenkinimą. Ir iš tikrųjų, blaivus mokslininkų žodis turi apsaugoti mus visus nuo kraštutinių žingsnių.

„T. A.“ inf.

PRENUMERATA—89

Grįžkime prie paskutinės prenumeratos analizės. Praėjusį kartą mes kalbėjome apie partinius, komjaunimo ir visuomeninius - politinius leidinius, tarp kurių pirmauja keturi laikraščiai: „Sovietska ja molodiož“ (Latvija), toliau atitinkamai centrinė ir respublikinė „Komjaunimo tiesa“, ir ketvirtoje vietoje — „Literaturnaja gazieta“.

Yra įdomių dalykų. Kai praėjusiais metais „Literaturnaja gazieta“, „Ogoniok“ sukilo prieš prenumeratos ribojimą, buvo kovojama už literatūrinius-meninius leidinius. T. v. kalbėta apie viską, bet pavyzdžiai buvo pateikiami, kaip taisyklė, iš šios serijos. Tačiau prenumeratorių skaičius „storiems“ žurnalams nors ir padidėjo, bet skaitytų mėgstančiojo požiūriu lieka nepatenkinamas.

Vienų ar kitų žurnalų gerbėjai juos išdėstė mūsų lentelėje tokia seka, kuri atspindi, greičiausiai, mūsų skonį, bet ne leidinio vertę. O dėl skonio nesiginčijama...

Tarp visų literatūriniu-meninių leidinių labiausiai nesuprantamas ypatingas Baltarusijos žurnalo „Rodnik“ populiarumas. Juk sužavėtų jų šiuo leidiniu srautas centriniuose laikraščiuose rašė ape Latvijos, o ne Baltarusijos žurnalą. Matyt, Sniečkuje įsivėlė klaida.

Norėtųsi pakalbėti apie žurnalą „Inostrannaja literatura“ kuris šiandien lyg ir pasitraukė į šoną. Mada užsienietiškiems rūbams, muzikai, virtuvei, literatūrai liko tik mada, kurios grūdai sukrito į deficito dirvą. Ir dvasinio deficito dirvon taip pat.

Trečiojo dešimtmečio Ameriką žinome taip, lyg patys būtumėm pergyvenę Didžiąją Depresiją. Dzeizeris, Džejersonas, Hemingvėjus buvo išleisti keletą kartų. Ir vos tik leidėjai pradėjo publikuoti tarybinių rašytojų romanus apie tą patį periodą, paklausa užsienio literatūrai atslūgo. Spręskite patys, kokie mes garbintojai viso, kas užsienietiška. O juk dažnai nusidedame patys sau. Gal mes gerbėjai viso, kas gera, teisinga, kokybiška, doroviška, skanu? Trumpiau tariant, kaip visi paprasti „vakarų“ žmonės?

Specialių žurnalų lentelė pateikiame nepilnai. Reikia tik pasakyti, kad žurnalą „Atomnaja energija“ užsiprenumeravo Sniečkuje tik vienas žmogus. „Atomnaja technika za rubiežom“ — taip pat tik vienas. IAE ir MST—3 bibliotekos užsisako: pirmoji — žurnalus „Jadiernyje reaktory“ ir „Atomnaja energetika“, antroji — žurnalą „Atomnyje elektrostancyji“.

Dėl madų žurnalo viskas suprantama. „Obščestvennoje pitanije“ skaito daugiau žmonių, negu žurnalus „Moskva“, „Neva“ ir net „Cvietovodstsvo“. Sportiniai leidiniai praranda soliduma. Keista, kad, transliuodama reportažus iš nesibaigiančių rungtynių, CT vis dar remiasi masišku gyventojų sportiniu entuziazmu.

Tarp mokslo populirinimo leidinių „Radio“, kuris žengė žingsnį į naująją informatikos erą, kol kas septintoje vietoje. Nors 377 žmonių, mokančių panaudoti personalinius kompiuterius. Sniečkui mažai nebūtų. Sekantį kartą mes išspausdinsime leidinių, leidžiamų už respublikos ribų, lentelę. Vėliau jūs susipažinsite su suvestine, į kurią jeis patys populiariausi leidiniai.

T. Višneveckaja

Eil. Nr.	Pavadinimas	1988 m.	1988 m.	Padidėjo ar sumažėjo
	Specialūs leidiniai			
	Energetika			
1.	Energetik	3	8	+ 5
2.	Energija	12	5	— 7
3.	Energetičeskoje stroitelstvo	4	4	—
4.	Električeskije stancyji	3	3	—

Eil. Nr.	Pavadinimas	1988 m.	1989 m.	Padidėjo ar sumažėjo
	Lengvoji pramonė			
1.	Žurnal mod. Modeli Siluet	sezona. 136	212	+ 76
	Prekyba, visuomeninis maitinimas			
1.	Obščestvennoje pitanije	171	257	+ 86
2.	Bytovoje obslužyvanije	9	34	+ 15
	nasielienija	9	34	+ 25
3.	Sovietskaja torgovlia	8	17	+ 9
4.	Reklama	12	14	+ 2
	Sportas			
1.	Fizkultūra i sportas	184	143	— 41
2.	Futbol. Chokkėj	61	28	— 33
3.	Sport za rubiežom	19	15	— 4
	Žurnalai moterims			
1.	Rabotnica	3480	3526	+ 46
2.	Krestjanka	2761	2994	+233
3.	Rabotnica i selianka	313	452	+139
4.	Tarybinė moteris	209	233	+ 24
	Žurnalai vaikams			
1.	Vesiolyje kartinki	1670	1632	— 38
2.	Murzilka	810	834	+ 24
3.	Junyj naturalist	653	517	—136
4.	Bibliotieka dlia umielych ruk	516	338	—178
	Mokslo populiarinimo leidiniai			
1.	Zdorovje	1458	1531	+ 73
2.	Čeloviek i zakon	984	1047	+ 63
3.	Za ruliom	942	986	+ 44
4.	Semja i škola	772	830	+ 58
5.	Modelist-konsruktor	494	450	— 44
6.	Nauka i žiznj	501	381	—120
7.	Radio	373	377	+ 4
8.	Vokrug svieta	393	267	—126
	Meniniai-literatūriniai leidiniai			
1.	Roman-gazieta	686	817	+131
2.	Novyj mir	256	364	+108
3.	Družba narodov	200	302	+102
4.	Znamia	91	224	+133
5.	Moskva	91	208	+117
6.	Neva	116	166	+ 50
7.	Avrora	55	121	+60
8.	Oktiabrj	41	93	+ 52
9.	Biblioteka Družba narodov“	62	75	+ 13
10.	Molodaja gvardija	74	62	— 12
11.	Rodnik, BTSR	9	61	+ 52
11.	Inostrannaja literatūra	71	56	— 15
13.	Naš sovremenik	44	48	+ 4
14.	Zvezda	24	11	— 3
15.	Nemunas	8	18	+ 10
16.	Daugava	3	15	+ 12
17.	Rodnik, Latv. TSR	7	13	+ 6
18.	Pergalė	7	12	+ 5
19.	Litva literaturnaja	3	2	— 1
20.	Sovremennaja literatūra	4	—	— 4
21.	Sibirskije ogni	3	—	— 3
22.	Sovietskaja literatūra	—	—	—

KODĖL MUS MĖGSTA FOTOGRAFUOTI

Balandžio 25 vakare su bloknotu rankose stebėjau profesionalios kosmetologės iš Minsko, knygos „Grožio paslaptys“ autorės atliekamą makijažą.

Paskaita apie moters grožio paslaptis buvo perskaityta prieš dieną, ir aš užsirašinėjau šiek tiek abejodama: ar reikia žinybiniam „Taikiam atomui“ rašyti, kaip teisingai grimuotis. Ir vis tik, pasibaigus seansui, ankstesnių abejonių neliko nė kruopelytės. Nors dalį šių paslapčių reikia kuo greičiau išspausdinti. Juk nemokėjimas naudotis kosmetika matosi kaip ant delno!

Larisa Labutina demonstravo savo meistriškumą, grimuodama įvairaus amžiaus moteris (30—40 metų ir visai jaunutes — 15—16 metų).

Pradžioje — keletas daugeliui jau žinomų patarimų. Veidą nuvalykite valomuoju kremu ar emulsija, po to apšlakstykite vandeniu ir nusausinkite rankšluosčiu, patepkite plonu kremo sluoksniu. Jei oda sausa — drėkinančiu ar maitinamuoju. Tai bus pagrindas toninei pudrai. Veidą nusausinkite popierine servetėle ir tepkite toninę pudrą ant viso veido, taip pat ant vokų, kaklo, iškirptės. Tonine pudra turi būti padengtos visos apnuogintos kūno dalys. „Zavingai“ atrodo blizgantis, įdegęs veidas ir suglebęs baltas kaklas“, —sako Larisa Vasiljevna.

Toliau koreguojame veido formą. Vienodai nupudruotas veidas atrodo plokščias. Prieš fotografuojant, fotografas ilgai vargsta, kol parenka šviesą. Jis bando sukurti tokį šviesos ir šešėlių žaismą, kad nuotraukoje Jūs atrodytumėte natūralesnė ir gražesnė. Štai kodėl jis mėgsta fotografuoti „sutvarkytą“ veidą.

Tamsesnė pudra (skaistalai) tepama ant išsišovusių skruostikaulių iki antakių kampučių, ant žandikaulio krašto ir nuo ausų spenelių žemyn kaklu. Tarp šių tamsių šešėlių pudruojamės šviesesne pudra: virš antakių, ant apatinio voko iki skaistalų, skruostų įdubimus. Kad spalvos palaipsniui pereitų viena į kitą, dar kartą švelniai pasipudruokite. Patikėkite, kaktoje, poantakinėje dalyje ties smilkiniu, apatinuose vokuose, skruostikauliuose, skruostų įdubimuose, žandikaulio kraštuose spalvos turi pereiti viena į kitą tokia seka: šviesa, šešėlis, šviesa, šešėlis, šviesa, šešėlis.

Kitas etapas — pieštuku. Jaunoms mergaitėms ir moterims virš 40 jo naudoti nereikėtų. O toms, „kurioms leidžiama viskas“ (trisdešimtmetėms), geriau pasirinkti ne juodą, o rusvą, šviesiai violetinį, pilką, mėlyną, t. y. derinti prie šešėlių, akių spalvos, viso spalvinio tono. Pieštuku paryškintos akys atrodo gana patraukliai. Tačiau naudotis juo reikia labai atsargiai. Neapveskite akių ryškiai. Palikdami brūkšnelius tarp blakstienų, brėžkite nuo išorinio akies kampo link vidinio. Po to tušuokite paraloniniu šepetėliu Nr. 2—3. Jei akys nedidelės, nepamirškite ir apatinio voko. Apvesdami akis pieštuku, norime „pakelti“ akių kampučius, siekiame idealios migdolinės akių formos. Dėl to viršutiniame voke ties išoriniu kraštu pieštuku ar tamsiu matiniu šešėliu brėžiame brūkšnį iki voko linkio, po to vėl ištušuojame. Tokiu būdu išgelbėsime suglebusį, mongoloidinį voką ir „krentančią“ akį — kai išoriniai akies kampai nukarę žemyn.

Šiuo metu grimavimuisi būdingas rytietiškas makijažas. Japonės naudoja tradicines baltą, rožinę, juodą ir tamsiai žalią spalvas. Europoje matinė rožinė ir raudona spalvos tepamos nuo skruostikaulių ant išorinio akies krašto.

Baltą perlamutrinį atšvaistą tepkite po antakiu. Tai pati šviesiausia veido vieta. Galiausiai — šešėliai ant vokų. Toną jūs jau išsirinkote. Šiltas — auksinis, rusvas, gintarinis, tamsiai raudonas, chaki. Šaltas — alyvinis, sidabrinis, žydras, žalias, avietinis. Vyresnio amžiaus moterims reikėtų vengti šaltų spalvų. Jos — jaunoms. Šias spalvas galima išbandyti tik vasarą, kai Jūs apsirengusios lengva šaltų tonų suknele.

Atsiminkite: veido viduryje ties nosimi — šviesios ir perlamutrinės spalvos. Išorinėse veido pusėse — tamsios ir matinės.

Antakius paryškinkite šešėliu ne ištisine linija, o brūkšneliais, pradėkite nuo viršutinio antakių lanko taško. Spalva — pilka, ruda, juoda.

Keletas žodžių apie spalvų skaičių. Netgi vakariniame makijaže gali būti panaudotos tik dvi spalvos, nereikia dvidešimt penkių. Kasdien geriau pasirinkti tik vieną iš jų.

Makijažą užbaikime papudravimu, paslėpdamos spalvų ribas.

Jeigu kosmetinėmis priemonėmis norime ištaisyti veido trūkumus, reikia žinoti būdus, kaip tai padaryti. Dvigubą pasmakrę slepia labai tamsūs tonai. Raukšlės nubrėžiamos šviesiu pieštuku ir papudruojamos .

Skaistalai kasdieniniame makijaže turi būti beveik natūralios spalvos. Beveik tokios pat spalvos — šešėliai. Pieštuku paryškiname tik išorinį akies kamputį. Tušas — rudas. Bendras tonas — šiltas. Lūpos — truputį blizgančios, neryškios. Toks ir jaunų mergaičių grimas, kurį jos gali naudoti. Šviesių ir tamsių šešėlių žaismas, be abejo, turi išlikti ir saikingai grimuojantis.

Valyti grimą vandeniu ir muilu negalima! Ant apatinių vokų išanksto uždedame drėgnus tamponus. Po to valome ant degtuko užvyniotu vatos gabalėliu, suvylgytu valomuoju kremu. Tamponais nuvalome dažus nuo blakstienų.

Sniečkaus kosmetiniame kabinete, esančiame Olimpiados 4, teikiama konsultacija ir atliekamas makijažas.

Užrašė T. Kotelnikova

Žaliasis Sniečkus

Jeigu apie Sniečkaus parką ir miško teritoriją daug kalbėta ne itin palankiai, tai pačiame mieste esantys gėlynai ir miško salelės kol kas dar ilgam išlieka turistų atmintyje. Pastatų ir gamtos harmonija, figūriniai žibintai, siūruojančios pušys ir suteikia miestui ypatingą grožį bei patrauklumą. Iš šalies žiūrint, taip. O iš tikrųjų miesto apželdinimas — sunkus uždavinys, ir nevisada viskas pavyksta taip, kaip sumanyta.

Balandžio pabaigoje vykdomasis komitetas, IAE ir VSV gavo autorinės priežiūros tarnybos ir inžinieriaus-dendrologo laišką, kuriame rašoma, kad miesto apželdinimo objektuose padėtis nepatenkinama. Bloga užsodinimo kokybė, nėra specialių mechanizmų, apželdinimui gruntas parenkamas netinkamas. Trūkumus pašalinti siūloma organizacinėmis priemonėmis, netgi sudarant nedidelį specializuotą apželdinimo skyrių prie VSV, IAE ar vykdomojo komiteto. Autorinės priežiūros tarnybos susirūpinimas suprantamas. Kam, jei ne jai žinoti, koks galėtų būti mūsų miestas, ir koks jis šiandien!

Šis susirūpinimas jautėsi ir vykdomajame komitete vykusio pasitarimo metu, į kurį iš abiejų įmonių buvo pakviesti asmenys, atsakingi už miesto apželdinimo darbus. Čia kartu su autorinės priežiūros tarnyba suvesti sodinimo darbų rezultatai (pasitarimas vyko pačio sodinimo įkarščio metu). Buvo rimtai tartasi, kaip išvengti apželdinimo klaidų, jei ne pavasarį, tai bent rudenį.

Didžiausia atsakomybė už sodinimą tenka SMV-2. Šį pavasarį SMV gavo 27 tūkst. krūmų ir medelių. Iki pasitarimo buvo pasodinta 7 tūkst., dar 20 tūkst. laukė savo eilės. Pavasarinių darbų metu mieste turi būti pasodinta 37 tūkst. sodinukų. Darbininkų, moksleivių, visų gyventojų laukia didelis darbas. Kiekvienas — po medelį! Norėtųsi, kad sniečkiečiai žinotų šiuos skaičius. Iš vienos pusės, yra kuo didžiuotis. Iš kitos — turime, ką saugoti, dėl ko jaudintis.

Sodinukus Sniečkui tiekia iškart keletas Lietuvos medelynų. Problema štai kur. VSV ir IAE nesusitaria, kas turi paruošti augalinį gruntą, pirkti sodinukus, įrengti gėlynus. „Sodinukų užsakymu ir pirkimu kasmet užsiima vis kiti žmonės“, — rašoma laiške iš autorinės priežiūros tarnybos. O juk reikalingi tvirti, pastovūs ryšiai.

Ką gi turime? Vieninga užsakymų specifikacija sodinukams, kurią, remdamasi realiomis medelynų galimybėmis, sudarė autorinės priežiūros tarnyba, pragulėjo kažkur Vakarų statybos valdyboje. UPTK centralizuotai pristatyti sodinukus iškart visam miestui atsisakė. Taip ir važinėjaSniečkaus atstovas iš vieno medelyno į kitą. O čia dar kuriozas su Kauno medelynui išsiųstu užsakymu lietuvių kalba. Kalbos gerai nemokame, sausmedį pavadinome „sausu medžiu“, vos neatvežė į Sniečkų nudžiūvusių medžių... Painiava ir dėl gaunamų sodinukų skaičiaus. Estnt puikiam centralizuotam sodinukų tiekimui, grunto paruošimui, galėtų būti pagaliau užbaigti daugelį metų neužbaigiami objektai. Beje, VSV viršininko pavaduotojas miesto reikalams P. Šedych pasitarime taip ir pasiūlė: geriau vietoj planuoto krūmo pasodinti turimą,bet apželdinti visą objektą, ir tik po to pereiti prie kito.

Kiek medelių prigis? Kas juos prižiūrės? Praėjusiais metais išliko tik 35 proc. Niekais nuėjo žmonių darbas ir čia, Sniečkuje, ir ten, medelynuose. Ar negeriau būtų, jei medelynai parduotų sodinukus kitiems? Neišspręstas klausimas, kam gi sodinukus laistyti. Komunalinio ūkio skyriui? Atsisako. SMV-2? „Mūsų darbas pasodinti, o toliau...“

Visa tai — miesto, išaugusio iš savo trumpų gyvenvietės kelnyčių, negalavimai. Jo ūkis didžiulis. Statybininkams — kiti uždaviniai. IAE — dar kiti. Kaltinti ir tuos ir kitus — reiškia, nematyti, kad, kaip sakoma, savi marškiniai visada arčiau kūno. Mes bandome iš statybinio padalinio padaryti komunalinį, statybinius sandėlius paversti „žaliaisiais“. Tą patį galima pasakyti ir apie KŪS su saujele žmonių gyvenvietės tvarkymo skyriuje. Sniečkui šito per maža.

Kaip ten bebūtų, esant tokioms sąlygoms, nelieka nieko kito, kaip iki rudens ištaisyti padėtį. Pasitarimo metu priimti kai kurie nutarimai apie centralizuotą sodinukų pirkimą, apie grunto ir sodinimo vietos paruošimą. Liko neišspręstas klausimas dėl sodinukų priežiūros ir kokybės.

Pasodinti medžiai auga. Daugelis, nežiūrint suprantamo žinybinio abejingumo miesto veidui, užaugs, sužaliuos. Ir patvirtins: šiandieniniai juokingi ir liūdni nesusipratimai — niekis, palyginus su dėkingu jų žydėjimu ištis is dešimtmečius.

T. Anatoljev

KLAUSĖTE—ATSAKOME

„BURATINAS“ LAUKIA DRAUGŲ!

— Kaip elektrinėje bus organizuojama Antazavėje esanti pionierių stovykla „Buratinas“? Ar bus ten tvarka? Ką paskirs pionierių stovyklos viršininku?

Į šiuos ir panašius redakcijai atsiųstus klausimus atsako „Buratino“ vedėja Galina Kozlova.

Ne už kalnų ir vasara — atostogų metas. Daugeliui tėvų iškyla klausimas: „Kuo užsiims vaikai?“.

Jūs galėsite būti visiškai ramūs savo darbovietėje ar poilsiaudami šalies kurortuose, jei IAE profsąjungos komitete įgysite savo vaikui kelialapį į „Buratiną“.

Pionierių stovykla stovi ant gražaus ežero kranto, įsikūrusi mokykloje-internate Zarasų apylinkėse.

Švarus oras, patogus gyvenamasis kompleksas, valgykla, vienu metu talpinanti 140 vaikų, pagerintas maitinimas, stadionas, viso sezono metu organizuojami įvairūs renginiai — visa tai padeda vaikams sustiprėti.

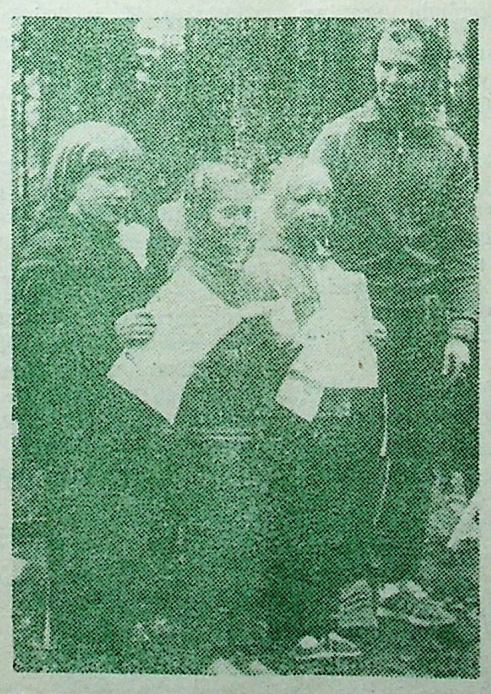

Vaikų vasaros poilsį, atsižvelgiant į jų interesus, organizuos aukštąjį išsilavinimą turintys pedagogai, pedagoginių institutų studentai, fizinio lavinimo specialistai, bibliotekininkas, muzikos vadovas.

Šiuo metu IAE administracija, profsąjungos komitetas rūpinasi, kaip geriau ir kokybiškiau atlikti pastato remontą, parinkti atitinkamus kadrus, aprūpinti stovyklą būtiniausiu inventoriumi visam vasaros laikotarpiui.

Pionierių stovykla priims vaikus dvi pamainas liepą ir rugpjūtį. Jūsų vaikai ne tik pailsės ir sustiprės fiziškai, bet ir susiras naujų draugų, sužinos daug įdomaus apie gimtąjį kraštą.

„Buratinas“ laukia savo draugų. Sveiki atvykę!

Balandžio 23, šiltą ir saulėtą dieną, žavingame Ignalinos kampelyje įvyko rajoninis pavasario krosas. Gerus rezultatus parodė Ignalinos AE sportininkai. Tarp moterų 500 m. distancijoje pirmoji buvo vaikų darželio darbuotoja N. Giliova. Antrą vietą šioje distancijoje užėmė O. Naumenko (vaikų darželis Nr. 8). Neatsiliko nuo moterų ir mūsų vyrai. Pirmuoju 1000 m distancijoje buvo I. Tanana, trečiu — V. Gerasimovas, savanoriškos sporto draugijos darbuotojai. Nugalėtojų laukė medaliai ir vertingos dovanos.

Konyševas
SSD pirmininkas

Sportinės sekcijos, suprantama, negali patenkinti visų vaikų ir suaugusių. Bet ne bėda. Įsitraukti į sportą padeda bėgiko, fizkultūrininko dienos, PDG normatyvų laikymas mokyklose ir įmonėse.

Su kokiu pasididžiavimu mergaitės ima apdovanojimus už puikius varžybų rezultatus!

Atėjus pavasariui, jūsų laukia bėgimo takeliai.

Foto Karasiovo

SKELBIMAI

✦ Gegužės 25 dieną įvyks Sniečkaus Liaudies deputatų tarybos eilinė sesija, kurios metu bus aptariamas darbininkų aprūpinimo skyriaus darbas geriau aprūpinant sniečkiečius prekėmis. Savo pastabas šiuo klausimu galite pateikti vykdomajam komitetui iki gegužės 15 dienos.

✦ Pastoviam darbui IAE žinybinei sukarintai apsaugai reikalingi kontrolieriai kontrolės punktui. Darbas pamaininis po 12 valandų. Platesnė informacija teikiama tel.: 2-80-97.

✦ Kad iš lengvųjų automobilių nebūtų vagiami stiklai, ratai, radioaparatūra, prašome jų savininkus ant stiklų, ratų diskų išgraviruoti automobilio valstybinį numerį. Persirašykite padangų ir radioaparatūros gamyklos numerius.

Graviruojama dirbtuvėje, esančioje Kosmoso 6.

VRS

✦ Kooperatyvas „Laumė“ pagamins Jums dūminių žaislų komplektą, keramikinius jubiliejinius ir kt. medalius, taip pat vitražus, lipdytinius ornamentus Jūsų butų, sodo namelių ar visuomeninių patalpų luboms.

Priimame užsakymus iš suinteresuotų organizacijų dekoratyvinei - meninei interjero apdailai.

Siūlykite tel. 3-22-31.

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157, 31714 Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 300. Užsakymo 703. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Švenčionių filialas: Švenčionys, Vilniaus 36/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorė O. BERIOZA